

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ

Κυρίες και κύριοι συνάδερφοι,

Όπως γνωρίζετε, η Κυβέρνηση ξεκίνησε ένα νέο κύκλο διαβούλευσης για αλλαγές στον Καλλικράτη. Εμείς, δύο χρόνια τώρα, με συνεχείς προτάσεις, είτε ως Περιφέρεια Αττικής, είτε ως ΕΝΠΕ, έχουμε συμμετάσχει σε πολλές αλλαγές στα νομοσχέδια, με μεγαλύτερες εκείνες που ενσωματώθηκαν στο νομοσχέδιο Γιαννίτση (ν. 4071/2012). Πολλά, όμως, πρέπει να αλλάξουν ακόμα, για να μπορούμε να μιλάμε για αποδοτική και αποτελεσματική Αυτοδιοίκηση. Στο πλαίσιο αυτό, οι προτάσεις όλων σας είναι ευπρόσδεκτες και πρέπει να κατατεθούν το συντομότερο.

Από τη δεκαετία του '80 έχουν προωθηθεί σημαντικές αλλαγές στη δομή και λειτουργία της αυτοδιοίκησης και των αποκεντρωμένων δομών του κράτους με στόχο την υπέρβαση του συγκεντρωτισμού, την ενίσχυση των θεσμών άμεσης συμμετοχής των πολιτών και τη βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας στη λειτουργία του κράτους. Με αλληπάλληλα κύματα μεταφοράς αρμοδιοτήτων προς την αυτοδιοίκηση και τις περιφερειακές υπηρεσίες, με την καθιέρωση θεσμών λαϊκής συμμετοχής, με την ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της τοπικής αυτοδιοίκησης και με την καθιέρωση των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων αναβαθμίστηκε η θέση της τοπικής αυτοδιοίκησης στο πολιτικο-διοικητικό μας σύστημα. Κεντρική θέση έχουν τα εξής νομοθετήματα:

α) Ο Ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α') *Διοίκηση, Οργάνωση, Στελέχωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την τοπική αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις* με τον οποίο συστήθηκαν οι περιφέρειες ως ενιαίες αποκεντρωμένες μονάδες διοίκησης του κράτους,

β) Οι Ν. 2218/1994 (ΦΕΚ 90 Α') *Ίδρυση νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις*, ο Ν. 2240/1994 (ΦΕΚ. 153 Α'), καθώς ο Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (Π.Δ. 30/96 ΦΕΚ 21 Α') και μια σειρά τροποποιητικών νόμων όπως οι Ν 3274/2004 (ΦΕΚ 195 Α') *Οργάνωση και Λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού με τους οποίους ιδρύθηκαν οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ως β' βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης*

γ) ο Νόμος 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α') *Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τον οποίο έγινε συνένωση κοινοτήτων σε μεγαλύτερους δήμους με*

σκοπό τη βελτιστοποίηση της δημόσιας διοίκησης στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης και ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114 Α').

Παρά τη σημαντική πρόοδο που έγινε, δεν έλειψαν και οι παθογένειες, οι οποίες εντοπίζονται κυρίως στο τρίπτυχο αναποτελεσματικότητα-αδιαφάνεια-κακοδιοίκηση. Τις τελευταίες δεκαετίες οι περισσότερες χώρες της ΕΕ έχουν προχωρήσει σε αλλαγές με σκοπό την αντιμετώπιση προβλημάτων που οφείλονται στον κατακερματισμό της ΤΑ και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δομών, διαδικασιών και πρακτικών αναπτυξιακού σχεδιασμού. Χώρες, όπως η Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιταλία, η Ισπανία, η Δανία, η Γαλλία προχώρησαν τα τελευταία χρόνια σε αναγκαστικές ή εθελούσιες συνενώσεις όμορων δήμων και κοινοτήτων, καθώς και στην εμβάθυνση των θεσμών διαδημοτικής συνεργασίας μέσω της σύστασης διαδημοτικών αναπτυξιακών συνδέσμων και της σύναψης διαδημοτικών συμβάσεων με στόχο την παροχή υπηρεσιών και την κατασκευή έργων.

Η μεταρρύθμιση της Αυτοδιοίκησης με το πρόγραμμα «Ι. Καποδίστριας», βελτίωσε αισθητά την τοπική αυτοδιοίκηση, αφού από τους 6.500 Δήμους και Κοινότητες, φτάσαμε στους 1.034. Όμως, η Πολιτεία δεν στήριξε ουσιαστικά τους νέους ΟΤΑ με πολιτικές προγραμματικής, οργανωτικής και λειτουργικής αναβάθμισης, καθώς και με επαρκή χρηματοδότηση, ούτε προχώρησε σε μια σχεδιασμένη με ενιαίο τρόπο και ολοκληρωμένη αλλαγή του διοικητικού συστήματος της χώρας, με αποτέλεσμα το βήμα να μένει μετέωρο. Με το πρόγραμμα Καλλικράτης οι ΟΤΑ πρώτου βαθμού έγιναν 325, ενώ καθιερώθηκαν οι 13 αιρετές Περιφέρειες και οι 7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, στη θέση των 57 καταργούμενων Νομαρχιών και Διευρυμένων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των 13 κρατικών Περιφερειών.

Ας μην ξεχνάμε ότι η αλλαγή στην Αυτοδιοίκηση ήταν ένα ώριμο αίτημα δικό μας. Σε όλα τα συνέδρια από το 2003 και μετά, και ιδίως στο συνέδριο της Δράμας το 2007, βασικό θέμα ήταν η μεταρρύθμιση της Αυτοδιοίκησης. Γι' αυτό λοιπόν η κριτική μας θα πρέπει να είναι εποικοδομητική και όχι ισοπεδωτική. Να επισημαίνουμε τα λάθη και τις παραλείψεις, αλλά να μην χαρίσουμε τη μεταρρύθμιση σε κανέναν. Το χειρότερο πράγμα που μπορούμε να κάνουμε είναι να υποτιμήσουμε το έργο που έχουμε κάνει. Φυσικά, πρέπει να μας προβληματίσει το γεγονός ότι, ενώ στο Συνέδριο της ΕΝΑΕ το Φεβρουάριο του 2010 υπήρχε θετική αντιμετώπιση του Καλλικράτη, στο έκτακτο Συνέδριο τον Μάιο η τότε πλειοψηφία το καταψήφισε.

Δυστυχώς, η μεταρρύθμιση αυτή συνέπεσε χρονικά με την πρωτοφανή δημοσιονομική στενότητα που αντιμετωπίζουμε, την περικοπή πόρων αλλά και τη δραστική αύξηση των αναγκών των πολιτών σε κοινωνικές παροχές. Παροχές που το κράτος δεν μπορεί πλέον να εξασφαλίσει για τους πολίτες, καλείται η Τοπική Αυτοδιοίκηση να κρατήσει σε ανεκτό επίπεδο, προκειμένου να μην καταρρεύσει εντελώς ο κοινωνικός ιστός.

Ακούμε καθημερινά ότι η Κυβέρνηση αγωνίζεται να περικόψει το περιττό «λίπος» από τις δημόσιες δαπάνες και να εξορθολογίσει τα έξοδα. Πρέπει να καταλάβει σήμερα, πως σε ό,τι αφορά την Τοπική Αυτοδιοίκηση, οι περικοπές έχουν ξεπεράσει εδώ και καιρό το «λίπος» και έχουν φτάσει στο κόκαλο.

Η μεγαλύτερη ατυχία του Καλλικράτη είναι ότι συνέπεσε με την πρωτοφανή δημοσιονομική κρίση. Αν υπήρχαν χρήματα για να στηριχθεί, κανείς δεν θα μιλούσε για τα κενά και τις ελλείψεις που θα είχε. Φυσικά και έγιναν λάθη, φυσικά και δεν εφαρμόστηκε σωστά, αλλά να μην ισοπεδώνουμε και κάθε προσπάθεια. Η προετοιμασία για την εφαρμογή του Καλλικράτη έγινε στην πράξη, αφού στην ουσία δεν υπήρχε καθόλου χρόνος προσαρμογής στη νέα πραγματικότητα, και αυτό εύλογα δημιουργεί τριβές, προβλήματα και λάθη. Αν η μεταρρύθμιση είχε ξεκινήσει πιο πριν, όταν «επανίδρυση» ακούγαμε και «επανίδρυση» δεν βλέπαμε, ίσως να μην είχαμε φτάσει να τρέχουμε μέσα σε λίγους μήνες να προλάβουμε να ψηφίσουμε ένα νόμο και να εφαρμόσουμε μια τόσο μεγάλη θεσμική αλλαγή.

Ο Καλλικράτης στην Αυτοδιοίκηση, με τα καλά του και τα κακά του, συμμάζεψε σε μεγάλο βαθμό τα πράγματα, και έκανε οργανωτικές και λειτουργικές οικονομίες κλίμακας. Το πρόβλημα είναι ότι δεν εφαρμόστηκε η ίδια προσέγγιση και στο Κεντρικό Κράτος. Πού είναι ο Καλλικράτης στην Υγεία, ο Καλλικράτης στα Υπουργεία, ο Καλλικράτης στα Πανεπιστήμια, ο Καλλικράτης στις ΔΕΚΟ, ο Καλλικράτης στις Ανώνυμες Εταιρείες του Δημοσίου; Έχει κανείς την εντύπωση πως εκεί δεν υπάρχει περιθώριο για περικοπές; Αν είχαμε έγκαιρα κάνει όλες τις διαρθρωτικές αλλαγές, δεν θα χρειαζόταν ούτε οι οριζόντιες περικοπές ούτε οι εφεδρείες. Σύμφωνα με την επίσημη Έκθεση του ΟΟΣΑ το κόστος της γραφειοκρατίας στην Ελλάδα είναι 16 δισεκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο. Τα τελευταία δέκα χρόνια δηλαδή, ανέρχεται σε 160 δις. Όσο το μισό δημόσιο χρέος της χώρας. Ποιός μας εμπόδισε όλα αυτά τα χρόνια να αντιμετωπίσουμε τη γραφειοκρατία; Ποιό αόρατο χέρι αντιστέκεται και

εμποδίζει κάθε προσπάθεια για εξορθολογισμό, και διαιωνίζει ένα αντιπαραγωγικό και αποτυχημένο μοντέλο ανάπτυξης;

Όταν εξαγγέλθηκε το Πρόγραμμα Καλλικράτης, περιλάμβανε πολλές σοβαρές αλλαγές. Πολλές από αυτές όμως έμειναν στα χαρτιά και δεν εφαρμόστηκαν στην πράξη. Ενδεικτικά σας διαβάζω από την Αιτιολογική Έκθεση του νομοσχεδίου που κατατέθηκε το Μάιο του 2010 στη Βουλή:

Οι 20 μεγάλες καινοτομίες του «Καλλικράτη»

«Στόχος του «Καλλικράτη» είναι να αποκτήσουμε επιτέλους ένα καλό κράτος, σύγχρονο και αποτελεσματικό, επιτελικό και αποκεντρωμένο, που ανοίγει νέους δρόμους ανάπτυξης, ένα κράτος «νοικοκύρη» που έχει ανάγκη ο Έλληνας πολίτης, που σέβεται τα χρήματα των Ελλήνων φορολογουμένων, ένα κράτος βοηθό του πολίτη και της επιχείρησης».

Η Νέα Αρχιτεκτονική του «Καλλικράτη» θεμελιώνεται:

- Ισχυρούς δήμους με ουσιαστικές αρμοδιότητες για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη
- Αιρετές περιφέρειες που σχεδιάζουν την ανάπτυξη
- Αποκεντρωμένη κρατική διοίκηση επιτελικού χαρακτήρα

1. Συνολική ετήσια εξοικονόμηση 1.185.000.000 ευρώ από τον περιορισμό λειτουργικών δαπανών και την ορθολογική αξιοποίηση υπαρχόντων πόρων. Επιπλέον εξοικονόμηση 75.000.000 ευρώ ανά εκλογική περίοδο λόγω της σύμπτωσης με τις ευρωεκλογές. Οι δραστικές συνενώσεις επηρεάζουν το σύνολο της δομής και λειτουργίας των ΟΤΑ οδηγώντας σε σημαντική εξοικονόμηση πόρων. Για παράδειγμα, ο αριθμός των δημοτικών συμβούλων από 16.150 που είναι σήμερα περιορίζεται στους μισούς περίπου. Επίσης, οι 195 θέσεις Αντινομαρχών αντικαθίστανται από τις μισές Αντιπεριφερειάρχων και οι 1.496 νομαρχιακοί σύμβουλοι αντικαθίστανται από 703 περιφερειακούς συμβούλους. Συνολικά οι περισσότερες από 50.000 θέσεις πολιτικού προσωπικού μειώνονται σε 25.000 θέσεις. **Μόνο από τη μείωση αυτών των θέσεων πραγματοποιείται εξοικονόμηση της τάξης του 60%.**

2. Τα 6.000 ΝΠΔΔ και επιχειρήσεις των Δήμων που υπάρχουν σήμερα περιορίζονται σε λιγότερα από 2.000 (Άρθρα 194-204). Τα 60.000 περίπου

μέλη των διοικήσεων των Διοικητικών Συμβουλίων των δημοτικών επιχειρήσεων των ΟΤΑ, μειώνονται κατά 40.000 σε **20.000** μέλη Διοικητικών Συμβουλίων δημοτικών επιχειρήσεων. **Δημιουργείται ένα πλαίσιο διαφανούς και ορθολογικής λειτουργίας των δημοτικών επιχειρήσεων και των ΝΠΔΔ αντίστοιχα.**

3. Οι εκλογές πλέον γίνονται κάθε (5) χρόνια μαζί με τις ευρωεκλογές (άρθρα 9 και 114). Δίνουμε **περισσότερο ωφέλιμο χρόνο** σε κάθε αυτοδιοικητική αρχή να εφαρμόσει τις πολιτικές της. Εκτός από τις **προφανείς εξοικονομήσεις** από την ταυτόχρονη διεξαγωγή των εκλογών, δημιουργούμε συνθήκες και για **μεγαλύτερη συμμετοχή** στις ευρωεκλογές.

4. Μεταφέρεται στην Περιφέρεια το σύνολο των αρμοδιοτήτων, που αφορούν τον αναπτυξιακό περιφερειακό προγραμματισμό. Στην αρμοδιότητα αυτή εντάσσεται, όχι μόνον η κατάρτιση και εκτέλεση των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, αλλά και η συμμετοχή στην όλη διαδικασία, κατάρτισης και εφαρμογής του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.) για την προγραμματική περίοδο 2007-2013. (άρθρο 186Α). **Οι αυτοδιοικούμενες Περιφέρειες γίνονται το θεσμικό όχημα της πράσινης ανάπτυξης.**

5. Οι Δήμοι αποκτούν αρμοδιότητες που σχετίζονται με τοπικά ζητήματα, όπως η έκδοση οικοδομικών αδειών, η κοινωνική πρόνοια και επαγγελματικές άδειες. **Οι πολίτες εξυπηρετούνται άμεσα για ζητήματα που αφορούν την καθημερινότητά τους.**

6. Οι Περιφέρειες αποκτούν ευρύτετες αρμοδιότητες που αποκεντρώνονται από υπουργεία, όπως ο αναπτυξιακός σχεδιασμός, η Δημόσια Υγεία και η κατασκευή έργων.

7. Τίθενται προϋποθέσεις και διαδικασίες για τη λήψη δανείου από τους ΟΤΑ. (άρθρο 264). **Για να μην υπάρξουν στο μέλλον ξανά περιπτώσεις υπερδανεισμένων Δήμων**, καθιερώνουμε **αυστηρά όρια και κριτήρια** δανεισμού. **Γιατί οι υπερβολικοί αυτοί δανεισμοί δεν έχουν αντίκτυπο μόνο στα χρέη κάθε δήμου, αλλά συνυπολογίζονται και στο δημόσιο χρέος της χώρας.**

8. Ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης στο οποίο υπάγονται οι υπερχρεωμένοι Δήμοι (άρθρο 262). Στις περιπτώσεις που η εξυγίανση αφορά μόνο έναν από τους ΟΤΑ που συνενώνονται, **το πρόγραμμα εφαρμόζεται για το συγκεκριμένο συνενούμενο υπερχρεωμένο δήμο** που αποτελεί μέρος του νέου καλλικράτειου Δήμου.

9. Οι δαπάνες όλων των δήμων και των περιφερειών, όλων των νομικών προσώπων και επιχειρήσεων τους υπάγονται στον **προληπτικό**

έλεγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου (άρθρο 275). Για να μην ξοδεύεται ούτε ένα ευρώ με αδιαφανείς διαδικασίες. **Σήμερα 500 Δήμοι δεν υπάγονται** στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. **Σήμερα καμία επιχείρηση ή ΝΠΔΔ δεν υπάγεται** στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

10. Το Ελεγκτικό Συνέδριο πραγματοποιεί γενικευμένο προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας σε συμβάσεις άνω των 100.000 ευρώ την οποία συνάπτουν οι δήμοι, οι περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα, καθώς και οι επιχειρήσεις τους (άρθρο 278). **Σήμερα ο προσυμβατικός έλεγχος πραγματοποιείται μόνο για συμβάσεις άνω του 1.000.000 ευρώ και δεν αφορά ΝΠΔΔ και επιχειρήσεις** της αυτοδιοίκησης.

11. Ο ελεγκτής νομιμότητας, που προΐσταται της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., είναι **ανώτατος υπάλληλος με πενταετή θητεία. Η επιλογή του γίνεται από το Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.),** (άρθρο 216). **Σήμερα τον έλεγχο νομιμότητας ασκεί ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας,** μετακλητός υπάλληλος δηλαδή διορισμένος από την εκάστοτε κυβέρνηση.

12. Κάθε αρμοδιότητα, κάθε εξουσία πάει στο εγγύτερο δυνατό σημείο για τον πολίτη. Σε κάθε συνενούμενο δήμο **παραμένει το σύνολο των υπηρεσιών** ενώ προβλέπεται αντιδήμαρχος που θα **μεριμνά για τις τοπικές υποθέσεις. Θεσμοθετούνται αντιδήμαρχοι και αντιπεριφερειάρχες με τοπική αρμοδιότητα** (άρθρα 59 και 160 αντίστοιχα).

13. Συστήνονται παντού Τοπικές και Δημοτικές Κοινότητες που αντικαθιστούν τα σημερινά Τοπικά και Δημοτικά Διαμερίσματα (άρθρα 79,80-93). Γιατί **η Κοινότητα, Δημοτική** (πάνω από 2.000 κατοίκους) και **Τοπική** (κάτω από 2.000 κατοίκους), **είναι το κύτταρο των νέων ισχυρών Δήμων** που αναζωογονεί ο «Καλλικράτης». Επιπλέον ενισχύεται η **ενδοδημοτική αποκέντρωση** με την απόδοση ενισχυμένων αρμοδιοτήτων στις κοινότητες.

14. Οι νέοι μπορούν να εκλέγονται και να συμμετέχουν ενεργά στα κοινά από 18 ετών. Αίρεται το ελάχιστο του 21^{ου} έτους για συμμετοχή στις εκλογές της τοπικής αυτοδιοίκησης (άρθρο 13). **Στόχος να δώσουμε στους νέους από 18 ετών την ευκαιρία να διαμορφώσουν το μέλλον του τόπου τους.**

15. Καθιερώνεται ο θεσμός του «Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης» σε κάθε Δήμο και Περιφέρεια με αποστολή την έγκαιρη καταπολέμηση της κακοδιοίκησης, τη διασφάλιση της αμεροληψίας των αυτοδιοικητικών αρχών, τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και των

επιχειρήσεων, καθώς και την αποσυμφόρηση αιρετών οργάνων του δήμου και της περιφέρειας από τη συσσώρευση αιτημάτων και παραπόνων των πολιτών (άρθρο 77).

16. Στους Δήμους και τις Περιφέρειες συστήνεται Επιτροπή Διαβούλευσης. Η Επιτροπή Διαβούλευσης προσφέρει **για πρώτη φορά τη δυνατότητα συγκροτημένης, θεσμοποιημένης και ανοικτής** συμμετοχής και ανταλλαγής επιχειρημάτων με εκπροσώπους της τοπικής κοινωνίας, (άρθρο 76).

17. Δημιουργούνται δίπλα στα σημερινά 1.000 ΚΕΠ άλλα **1.200 επιπλέον «Δημοτικά e-ΚΕΠ»**. Για την εξυπηρέτηση του πολίτη ενισχύεται και εκσυγχρονίζεται ο θεσμός των δημοτικών ΚΕΠ, με τη δημιουργία μικρών, αποτελεσματικών «Δημοτικών e – ΚΕΠ», **σε κάθε γειτονιά ή χωριό ανάλογα με τις ανάγκες εξυπηρέτησης**, με τα οποία παρέχονται διοικητικές υπηρεσίες όσο το δυνατόν εγγύτερα στο πολίτη.

18. Συστήνεται αρμόδια υπηρεσία υπεύθυνη για την **παροχή διοικητικής βοήθειας σε άτομα** που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσέλασης στους δήμους ή στα ΚΕΠ, (άρθρο 98). Για όλους τους ανθρώπους που δεν έχουν τη δυνατότητα να μετακινηθούν ή να χρησιμοποιήσουν τα σύγχρονα δημοτικά e-ΚΕΠ.

19. Εισάγεται η έξυπνη **«κάρτα του Δημότη»**, ξεκινά η υλοποίηση της «κάρτας του πολίτη». Για την άμεση ηλεκτρονική εξυπηρέτηση του πολίτη και έκδοση πιστοποιητικών αλλά και για συμμετοχή σε τοπικά δημοψηφίσματα.

20. Για κάθε όργανο των Δήμων και όλων των Νομικών Προσώπων τους **εισάγεται υποχρέωση ανάρτησης κάθε απόφασής τους στο διαδίκτυο, προκειμένου αυτή να είναι εκτελεστή** (άρθρο 71). Πλήρης **διαφάνεια σε όλες τις αποφάσεις, ίση πρόσβαση στην πληροφορία** για όλους τους πολίτες. **Για να γνωρίζει ο πολίτης πού πηγαίνει κάθε ευρώ από τη φορολόγησή του.**

Από αυτές τις 20 μεγάλες καινοτομίες, λίγες εφαρμόστηκαν και στηρίχθηκαν πραγματικά. Φυσικά το μεγαλύτερο πρόβλημα ήταν και παραμένει το οικονομικό. Περικοπές στους ΚΑΠ που ξεπερνούν το 60%, μειωμένο ΠΔΕ και ΣΑΤΑ (για τους Δήμους), μειωμένα κονδύλια για προνοιακά και μεταφορές μαθητών και χρέη από το παρελθόν. Η Αυτοδιοίκηση ενώ είχε την μικρότερη ευθύνη για την οικονομική κρίση, επωμίζεται το μεγαλύτερο βάρος.

Αυτό που με ανησυχεί περισσότερο είναι η αδιόρατη προσπάθεια του κεντρικού πολιτικού συστήματος, να μετατοπίσει τις ευθύνες του, στις πλάτες άλλων. Να μας

μεταβιβάσουν ευθύνες, προβλήματα και χρέη και να μας καταστήσουν συνυπεύθυνους στα μάτια των πολιτών. Δεν ζητάμε κάτι παράλογο. Ζητάμε να συμμετέχουμε στην Εθνική προσπάθεια **ισότιμα** με όλους τους άλλους φορείς του Δημοσίου. Γιατί σήμερα, από τη μια μας μεταβιβάζουν ευθύνες και χρέη, και από την άλλη μας κάνουν περικοπές 60%.

Πριν όμως προχωρήσουμε στη συζήτηση και στις προτάσεις σας, θέλω να σας υπενθυμίσω την κριτική που έκανα και τις προτάσεις που κατέθεσα από τον Ιανουάριο του 2010, πριν από την ψήφιση του Καλλικράτη, όταν το προσχέδιο είχε δοθεί στη δημοσιότητα για διαβούλευση. Και το κάνω όχι για κανένα άλλο λόγο, απλά επειδή πιστεύω, ότι τα περισσότερα από όσα έλεγα τότε, παραμένουν εξαιρετικά επίκαιρα και σήμερα, δύο χρόνια μετά, που συζητάμε για τα προβλήματα και κάνουμε ένα πρώτο απολογισμό της μεταρρύθμισης. Εμείς τον Καλλικράτη τον εφαρμόσαμε στην Νομαρχία Αθηνών από το 2003. Έκανα την κριτική μου με προτάσεις όταν έπρεπε, για την βελτίωση του νομοσχεδίου, ακόμα και με προσωπικό κόστος.

Έλεγα λοιπόν τότε:

Η επιτυχία των νέων σχημάτων θα εξαρτηθεί από τρεις παράγοντες:

α) Το είδος και το εύρος των αρμοδιοτήτων που θα τους εκχωρήσει η κεντρική κρατική εξουσία,

β) οι πόροι, που θα τους δοθούν για να μπορούν να ανταποκριθούν στο έργο που θα τους ανατεθεί.

γ) η διασφάλιση διαφάνειας και ελέγχου στην λειτουργία τους.

Και ακόμα έλεγα

- Είναι λάθος που η Νομαρχία Αθηνών είναι η μοναδική Νομαρχία που σπάει εσωτερικά σε τέσσερα κομμάτια. Δεν αντιλαμβάνομαι ποιά λογική υπηρετεί αυτό το σπάσιμο και για ποιό σκοπό έγινε.
- Είναι λάθος η φοβία του πολιτικού συστήματος απέναντι στο νέο θεσμό της αιρετής Περιφέρειας, και η προσπάθεια να «κοντύνει» τον αιρετό Περιφερειάρχη με την άμεση εκλογή και των Αντιπεριφερειάρχων.

- Είναι λάθος η έλλειψη οποιασδήποτε αναφοράς σε εξειδικευμένο προσωπικό που θα πρέπει να στελεχώσει τους νέους θεσμούς. Πώς θα γίνουν προσλήψεις σε τέτοια οικονομική συγκυρία;
- Είναι λάθος που χάνεται το όνομα της Αθήνας από το δεύτερο βαθμό αυτοδιοίκησης, και την ονομάζουμε με το άχρωμο και άγνωστο στο εξωτερικό όνομα «Περιφέρεια Αττικής».
- Είναι λάθος που το νέο Περιφερειακό Συμβούλιο θα αποτελείται από 101 μέλη. Δεν μπορώ να φανταστώ τις συνεδριάσεις με τόσο μεγάλο αριθμό συμβούλων, ούτε αίθουσα συνεδριάσεων δεν θα βρίσκουμε. Είναι λάθος οι πολλές γενικόλογες αναφορές σε πολλές αρμοδιότητες που περιγράφονται στο προσχέδιο.
- Είναι λάθος το γεγονός ότι δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για οικονομικό έλεγχο των Νομαρχιών που καταργούνται. Είναι δυνατόν να κλείνεις ένα θεσμό χωρίς «να κάνεις ταμείο»;». Γι' αυτό ζήτησα στο προηγούμενο συνέδριό μας, αλλά και με επιστολή μου στον Υπουργό Εσωτερικών, τον άμεσο έλεγχο όλων των Νομαρχιών πριν από τις εκλογές. Διαφορετικά σε λίγα χρόνια, και ενώ δεν θα υπάρχει Νομαρχία, θα αρχίσουν να έρχονται οι καταλογισμοί. Και τότε θα είναι αργά να ψάχνουμε για στοιχεία. Οι Δήμαρχοι το έχουν φροντίσει αυτό. Με τον πρόσφατο νόμο 3801/2009 πέρασαν διάταξη για νομιμοποίηση όλων των δαπανών που έκαναν.

Από την άλλη πλευρά έλεγα:

- Είναι σωστό που μπαίνει επιτέλους τάξη στις αναπτυξιακές εταιρείες με την υπαγωγή τους στο δημόσιο λογιστικό και στον έλεγχο του ΑΣΕΠ. Να τελειώνουμε επιτέλους με τις Αναπτυξιακές – μαϊμού.
- Είναι σωστό που καταργούνται και συγχωνεύονται χιλιάδες νομικά πρόσωπα και κοινωφελείς επιχειρήσεις, αμφιβόλου προσφοράς και διαφάνειας.
- Είναι σωστό που δεν απολύεται ούτε ένας υπάλληλος από Δήμους, Νομαρχίες και επιχειρήσεις, παρά τις Κασσάνδρες που προέβλεπαν κύμα απολύσεων εξαιτίας του Καλλικράτη.
- Οι εκλογές θα γίνονται για λόγους οικονομίας, μαζί με τις Ευρωεκλογές, κάθε πέντε χρόνια. Μπορούμε όμως, για τους ίδιους λόγους οικονομίας, να βρούμε ένα τρόπο, να αποφύγουμε την δεύτερη Κυριακή εκλογών, αν ένας

συνδυασμός δεν πιάσει το 50%. Είναι μια πρόταση που πρέπει να σκεφτούμε σοβαρά. Στο εξωτερικό γίνεται, γιατί όχι και εδώ;

Στους Υπουργούς που πέρασαν από το Υπουργείο Εσωτερικών τον τελευταίο ενάμισι χρόνο έχουμε καταθέσει προτάσεις για όλα σχεδόν τα ζητήματα. Ενδεικτικά αναφέρω μερικές:

- 1) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ
- 2) ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ
- 3) ΦΟΔΣΑ
- 4) ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ
- 5) ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ- ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ – ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ
- 6) ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΧΡΕΩΝ
- 7) ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ
- 8) ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΕΚΛΟΓΩΝ
- 9) ΚΤΗΡΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ – ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΙΩΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ
- 10) ΦΑΝΑΡΙΑ
- 11) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
- 12) ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
- 13) ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
- 14) ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΑΙΡΕΤΩΝ
- 15) ΛΑΪΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ - ΙΧΘΥΟΣΚΑΛΕΣ

Όλες οι προτάσεις είναι επεξεργασμένες και κατατεθειμένες στο αρμόδιο Υπουργείο. Αύριο θα στείλουμε και ό,τι υλικό συγκεντρωθεί από τη σημερινή μας συζήτηση. Το θέμα είναι αν θα προχωρήσει η Κυβέρνηση σε μια ειλικρινή και εποικοδομητική συζήτηση ή οι αλλαγές στο Καλλικράτη είναι ένα τρικ για να συζητάμε για καιρό τα θεσμικά και να ξεχάσουμε τα οικονομικά προβλήματα και τις συνεχείς περικοπές. Γιατί, επαναλαμβάνω, το μεγάλο πρόβλημα της Αυτοδιοίκησης δεν είναι θεσμικό,

είναι οικονομικό. Το πρόσφατο παρελθόν, όμως, μας έχει δείξει πως αν η κεντρική εξουσία θέλει να αποπροσανατολίσει τη συζήτηση, εξαγγέλλει μια μεταρρύθμιση, μια «επανίδρυση», μια θεσμική τομή, και πετά την μπάλα στην εξέδρα. Σήμερα είναι Τρίτη, σε πέντε μέρες ξεκινά η νέα σχολική χρονιά, και ακόμα δεν ξέρουμε σε ποιόν θα ανήκει η αρμοδιότητα μεταφοράς των μαθητών, γιατί ακόμα εκκρεμεί η νομοθετική ρύθμιση. Ένα Κράτος που μέσα σε τρία χρόνια έχει αλλάξει τρεις φορές άποψη και έχει δώσει πέντε παρατάσεις στο θέμα της μεταφοράς των μαθητών, είναι σίγουρο ότι δεν μπορεί να σχεδιάσει αποτελεσματικά το μέλλον της χώρας. Η Αυτοδιοίκηση ήταν και είναι πολύ μακριά από το Κεντρικό Κράτος, με ιδέες, με προτάσεις και με καλύτερη επαφή με τους πολίτες.

Πρότεινα συνεργασία του Α' και του Β' Βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΝΠΕ και ΚΕΔΕ) για την από κοινού αξιολόγηση της εφαρμογής του «Καλλικράτη» και τη διατύπωση, σε όσο βαθμό είναι εφικτό, κοινών προτάσεων.

Οι κοινές προτάσεις θα πρέπει να αφορούν κυρίως τις θεσμικές ρυθμίσεις για την άσκηση των αρμοδιοτήτων και τον αναπτυξιακό προγραμματισμό και επομένως και για τις σχέσεις Υπουργείων – Αποκεντρωμένων Διοικήσεων – Περιφερειών – Δήμων.

Επίσης:

A.1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- **Να μη μειωθούν περαιτέρω οι Κ.Α.Π. και να μη μεταφερθεί στις Περιφέρειες η μισθοδοσία των υπαλλήλων τους (θυμάστε τι αγώνα δώσαμε για να μην μεταφερθεί η μισθοδοσία των υπαλλήλων στις Περιφέρειες αλλά να παραμείνει στο Κράτος).**
- **Να δοθούν τα οφειλόμενα στις Περιφέρειες, καθώς και όσα αντιστοιχούν στη νέα σχολική χρονιά για τη «Μεταφορά των μαθητών».**
- **Να δοθούν τα οφειλόμενα στις Περιφέρειες για τις αρμοδιότητες που μεταφέρθηκαν μετά την 1.1.2011, έστω και εάν προβλεπόταν η μεταφορά αυτή στον «Καλλικράτη», διότι το κόστος για την άσκησή τους δεν είχε περιληφθεί στους Κ.Α.Π. Επίσης, να δοθούν τα οφειλόμενα στις Περιφέρειες για τις αρμοδιότητες που μεταφέρθηκαν με νεότερους νόμους (μετά τον «Καλλικράτη»).**
- **Να μη γίνει καμία μεταφορά αρμοδιότητας στις Περιφέρειες χωρίς προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της ΕΝΠΕ, προκειμένου να**

διασφαλιστούν οι απαραίτητες οικονομικές και οργανωτικές προϋποθέσεις.

A.2. ΘΗΤΕΙΑ – ΕΚΛΟΓΕΣ

Προτείνουμε να μη διεξαχθούν οι περιφερειακές και δημοτικές εκλογές ταυτόχρονα με τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, προκειμένου να μην υποβαθμιστεί ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μετατρεπόμενος σε «παρακολούθημα» των πολιτικών επιλογών που αφορούν το ευρωπαϊκό επίπεδο ή/και κομματικών σκοπιμοτήτων που αφορούν το κεντρικό πολιτικό σύστημα της χώρας.

Έτσι θα δοθεί και η δυνατότητα παράτασης της θητείας των περιφερειακών και δημοτικών αρχών (π.χ. για ενάμιση χρόνο), προκειμένου να ολοκληρωθεί με στοιχειώδη επάρκεια το έργο της πρώτης φάσης εφαρμογής του «Καλλικράτη» και το ΕΣΠΑ.

A.3. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ

Παράλληλα, έχουμε καταθέσει προτάσεις και ζητάμε να εξεταστούν σοβαρά, για τα ακόλουθα θέματα:

1. Λειτουργικές δαπάνες εκπαίδευσης
2. Προληπτικός έλεγχος νομιμότητας δαπανών στο Ελεγκτικό Συνέδριο
3. Παραχώρηση ακινήτων δημοσίου
4. Αποζημιώσεις – λειτουργία υπηρεσιών Περιφέρειας
5. Καταστατική θέση αιρετών
6. Αποζημιώσεις οργάνων ΕΝΠΕ
7. Θέματα επιχειρήσεων Νομαρχιών
8. Ιδιάζουσα δωσιδικία Περιφερειάρχων και έκπτωση εξαιτίας καταδίκης (αντίστοιχα με τον πρώτο βαθμό).

B.1. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Μέσα στα δύο χρόνια από την ψήφιση του Καλλικράτη, έχουμε 15 νομοσχέδια που ψηφίστηκαν και έκαναν αλλαγές και τροποποιήσεις. Πιθανόν να είναι και περισσότερες. Τις πιο πολλές τις μαθαίνουμε από τον Τύπο. Τελευταίο παράδειγμα οι κεραίες καλωδιακής τηλεόρασης. Προτείνω να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της

επικάλυψης των αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων – Αποκεντρωμένων Διοικήσεων – Περιφερειών – Δήμων κυρίως στα ακόλουθα πεδία :

- Αδειοδότηση επαγγελματικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας στους τομείς :
 - Αγροτικής Οικονομίας (Γεωργίας – Κτηνοτροφίας – Αλιείας)
 - Ανάπτυξης (Φυσικών Πόρων – Ενέργειας – Βιομηχανίας – Απασχόλησης – Εμπορίου – Τουρισμού)
 - Μεταφορών – Επικοινωνιών
 - Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας
 - Παιδείας – Πολιτισμού – Αθλητισμού
- Αδειοδότηση των έργων και επενδύσεων περιφερειακής και τοπικής σημασίας (με βάση τα εκάστοτε εγκεκριμένα χωροταξικά και πολεοδομικά σχέδια)
- Παρακολούθηση της κατάστασης του περιβάλλοντος και εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου προστασίας του περιβάλλοντος (έδαφος, αέρας, θάλασσα), π.χ. έγκριση Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
- Διαχείριση των υδάτων
- Διαχείριση των στερεών και των υγρών αποβλήτων
- Διαχείριση των κινδύνων από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές – Πολιτική προστασία
- Ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και προώθηση του τουρισμού
- Διοίκηση της ενδοπεριφερειακής συγκοινωνίας
- Παρακολούθηση της λειτουργίας και συντήρηση των συγκοινωνιακών έργων περιφερειακής και τοπικής σημασίας
- Διαχείριση των δημόσιων ακινήτων και υποδομών περιφερειακής και τοπικής σημασίας, των πάρκων και των ορεινών όγκων
- Διαχείριση των μαρινών και των παράκτιων εγκαταστάσεων

Για την αντιμετώπιση των ανωτέρω προτείνω :

- α) Καταγραφή των ασκούμενων στα ανωτέρω πεδία αρμοδιοτήτων και των αντίστοιχων λειτουργιών (Η καταγραφή θα πρέπει να γίνει και στα τέσσερα επίπεδα «Κεντρική Διοίκηση – Αποκεντρωμένη Διοίκηση – Περιφέρειες – Δήμοι» και να αφορά τόσο τι προβλέπει το κανονιστικό πλαίσιο όσο και τι εφαρμόζεται στην πράξη. Έμφαση θα πρέπει να δοθεί όπου εμφανίζονται επικαλύψεις ή κενά).

- β) Νομοθετική ρύθμιση με την οποία θα εξουσιοδοτούνται οι συναρμόδιοι Υπουργοί για την εισήγηση έκδοσης σχετικού Προεδρικού Διατάγματος, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΕΝΠΕ και της ΚΕΔΕ, με το οποίο θα κωδικοποιούνται και θα προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες που ασκούν οι αρμόδιοι Κεντρικοί φορείς του δημόσιου τομέα, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση, η Περιφέρεια και οι Δήμοι και οι μεταξύ τους σχέσεις
- γ) Πρόγραμμα Εφαρμογής των προβλεπομένων στα Προεδρικά Διατάγματα.

Πάντως, πριν από τις 31.12.2012, είναι αναγκαίο να επανεξεταστούν οι διατάξεις του Νόμου 3852/2010 (Πρόγραμμα «Καλλικράτης») που αφορούν την εφαρμογή, από 01.01.2013, ορισμένων διατάξεων του Νόμου. Για παράδειγμα προτείνω :

- **Να παραταθεί η προθεσμία έναρξης της άσκησης των πρόσθετων αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται στους Δήμους από τις Περιφέρειες από 01.01.2013, σύμφωνα με την παραγρ. 1 β' του άρθρου 95 του Νόμου 3852/2010 και να εφαρμοστεί η σχετική διάταξη, αφού προηγουμένως προσδιοριστούν και συμφωνηθούν από την ΕΝΠΕ και την ΚΕΔΕ οι οικονομικοί πόροι που προβλέπει η παραγρ. 6 β' του ίδιου άρθρου.**
- **Να παραταθεί η προθεσμία έναρξης της άσκησης των πρόσθετων αρμοδιοτήτων που απονέμονται στους νησιωτικούς Δήμους από τις Περιφέρειες από 01.01.2013, σύμφωνα με το άρθρο 204 του Νόμου 3852/2010 και να εφαρμοστεί η σχετική διάταξη αφού προηγουμένως προσδιοριστούν και συμφωνηθούν από την ΕΝΠΕ και την ΚΕΔΕ οι οικονομικοί πόροι που προβλέπει η παραγρ. 2 του άρθρου 206 του ίδιου Νόμου.**

Β.2. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Σχετικά με τον χωροταξικό και τον πολεοδομικό σχεδιασμό προτείνω τα ακόλουθα :

- **Νομοθετική ρύθμιση με την οποία το Χωροταξικό Σχέδιο κάθε Περιφέρειας εκπονείται και εποπτεύεται η εφαρμογή του, από κοινό όργανο που συστήνουν το**

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) και η αντίστοιχη Περιφέρεια.

- Νομοθετική ρύθμιση με την οποία τα Πολεοδομικά Σχέδια κάθε περιοχής εκπονούνται από τον αντίστοιχο Δήμο, εγκρίνονται δε και εποπτεύεται η εφαρμογή τους από κοινό όργανο που συστήνει το ΥΠΕΚΑ με τη συμμετοχή της Περιφέρειας και της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων (Π.Ε.Δ.).
- Πρόγραμμα Εφαρμογής των ανωτέρω νομοθετικών ρυθμίσεων και υποστήριξης των Περιφερειών και των Δήμων στην ολοκλήρωση των Χωροταξικών και των Πολεοδομικών Σχεδίων τους και τη συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής τους.

Σχετικά με τον Αναπτυξιακό Προγραμματισμό και την εκπόνηση και εφαρμογή των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων προτείνω τα ακόλουθα :

- Επικαιροποίηση του κανονιστικού πλαισίου (Ν.1622/1986) που αφορά :
τον αναπτυξιακό προγραμματισμό σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, τη ρύθμιση της συνεργασίας μεταξύ των Υπουργείων, των Περιφερειών και των Δήμων, τη χρηματοδότηση και την εφαρμογή των αναπτυξιακών προγραμμάτων. Συγκρότηση κοινού οργάνου κάθε Περιφέρειας με την αντίστοιχη Π.Ε.Δ. για τη συστηματική συνεργασία της Περιφέρειας και των Δήμων, προκειμένου να διασφαλιστεί ο συντονισμός της περιφερειακής και της τοπικής αναπτυξιακής πολιτικής.
- Με νομοθετική ρύθμιση, κάθε Περιφέρεια αναλαμβάνει να προωθήσει την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα στην περιοχή της και να διασφαλίσει την ελκυστικότητα της Περιφέρειας για επενδύσεις. Οι Περιφέρειες αναλαμβάνουν εντός τριετίας όλες τις αρμοδιότητες προώθησης, έγκρισης και υποστήριξης των ιδιωτικών επενδύσεων περιφερειακής σημασίας. Πριν από την έγκριση των ιδιωτικών επενδύσεων εθνικής σημασίας προηγείται η διατύπωση της γνώμης της αντίστοιχης Περιφέρειας.
- Βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου που αφορά την παραγωγή των δημοσίων τεχνικών έργων και των έργων και δράσεων κάθε κατηγορίας που περιλαμβάνονται στα αναπτυξιακά προγράμματα και ιδίως στα συγχρηματοδοτούμενα επιχειρησιακά προγράμματα (σχετικά με τις απαλλοτριώσεις, τις αδειοδοτήσεις, τη μελέτη και κατασκευή των έργων, τις

προμήθειες, τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τις Συμβάσεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα κλπ.).

- Προετοιμασία εν όψει της νέας προγραμματικής περιόδου (2014–2020) για τον σχεδιασμό της περιφερειακής πολιτικής και τα νέα περιφερειακά και τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα. Διεύρυνση του ρόλου των Περιφερειών και των Δήμων στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων επιχειρησιακών προγραμμάτων της περιόδου 2014–2020.
- Πρόγραμμα Συλλογικής Υποστήριξης των Περιφερειών για την εφαρμογή των ανωτέρω κανονιστικών ρυθμίσεων, τον λειτουργικό εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας αναπτυξιακού προγραμματισμού των Περιφερειών (με συντονισμένη αξιοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση»).

B.3. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Χρειάζεται η αξιολόγηση της λειτουργίας των Επιτροπών του Περιφερειακού Συμβουλίου και των Μητροπολιτικών Επιτροπών και η πιθανή αναθεώρηση του ρόλου και της λειτουργίας τους.

Χρειάζεται η βελτίωση του θεσμού του Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης και η ριζική αναθεώρηση του θεσμού της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης και γενικότερα των θεσμών που δεν έχουν διοικητικό χαρακτήρα αλλά αφορούν την ανάδειξη των δημοκρατικών αξιών και την αναβάθμιση της πολιτικής συμμετοχής.

B.4. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Διατήρηση και ενίσχυση του ρόλου του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης.

B.5. ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Επανεξέταση του συνόλου των ασκούμενων διοικητικών ελέγχων, με στόχο την ενοποίησή τους. Προληπτικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο και κατάργηση του διοικητικού ελέγχου από τις υπηρεσίες Εντελλομένων.

B.6. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Εφαρμογή του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας ΥΠΕΣ – ΕΝΠΕ – ΚΕΔΕ για την υποστήριξη της εφαρμογής του «Καλλικράτη» και τον λειτουργικό εκσυγχρονισμό των Περιφερειών.

B.7. ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Διασφάλιση της εκπροσώπησης της ΕΝΠΕ στα κεντρικά συλλογικά όργανα σχεδιασμού και παρακολούθησης της εφαρμογής των τομεακών και των περιφερειακών δημόσιων πολιτικών και ειδικού Προγράμματος υποστήριξης των εκπροσώπων της.

B.8. ΔΙΑΒΑΘΜΙΔΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Πλην της ήδη αναφερθείσας συνεργασίας των Περιφερειών και των Δήμων στη άσκηση των αρμοδιοτήτων και ειδικότερα στον αναπτυξιακό προγραμματισμό, είναι αναγκαία η συμπλήρωση των διατάξεων που αφορούν τους θεσμούς της διαβαθμιδικής συνεργασίας (π.χ. τις προγραμματικές συμβάσεις, τους διαβαθμιδικούς συνδέσμους, τις αναπτυξιακές εταιρείες).

- ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ - ΚΟΜΜΑΤΑ – ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΡΕΠΕΙ ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΝΑ ΣΥΝΕΝΝΟΗΘΟΥΝ
- Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΙΟ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΩΝ 27 (ΟΛΑ ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΙ – ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ)
- ΜΕ ΤΟΣΑ ΣΩΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΩΝ (ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ- ΣΩΜΑ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ – ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ – ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ Κ.Λ.Π.) ΚΑΙ ΠΑΡΟΛΑ ΑΥΤΑ Η ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΚΑΙ Η ΚΑΚΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΣΕ ΥΨΗΛΑ ΕΠΙΠΕΔΑ.

Σε όλα αυτά τα ζητήματα πρέπει να δοθούν πλέον συγκεκριμένες απαντήσεις από την νέα κυβέρνηση, συνοδευόμενες από την αναλυτική κοστολόγηση του όλου εγχειρήματος. Ο Καλλικράτης είναι μια ευκαιρία να δείξουμε στην Ευρώπη ότι κλείνει ο φαύλος κύκλος της γραφειοκρατίας, της αναποτελεσματικότητας και της

αδιαφάνειας. Ας μην την σπαταλήσουμε, σκεφτόμενοι μικροπολιτικούς και κομματικούς συσχετισμούς και διευθετήσεις.

Η συγκεντρωτική δομή της διοίκησης και η συσσώρευση τεράστιου όγκου εκτελεστικής φύσης λειτουργιών στα υπουργεία οδηγεί σε αναποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων των πολιτών και αποσπούν σημαντική ενέργεια και πόρους από τον στρατηγικό σχεδιασμό και τη χάραξη πολιτικής στον τομέα ευθύνης τους. Η συχνή επικάλυψη αρμοδιοτήτων και λειτουργιών δημιουργούν τεράστιο διοικητικό κόστος, σύγχυση και δυσφορία στον πολίτη και διάχυση της διοικητικής ευθύνης.